

רשימת לוחות - ממשל תאגידי

154	ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק	1
167	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית	2

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח

ממשל תאגידי

149	גילוי בדבר המבקר הפנימי
149	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים
150	מינויים ופרישות
151	עסקאות עם בעלי עניין
155	פרטים על בעלי השליטה בבנק

גילוי בדבר המבקר הפנימי

פרטים בדבר המבקר הפנימית הראשית של הבנק (המשמשת כמבקר פנימית בחברות הבת הבנקאיות בקבוצת הבנק), ובכלל זה, תכנית העבודה של הביקורת הפנימית, עריכת הביקורת ודוחות הביקורת הפנימית, פורסמו בדוחות הכספיים לשנת 2016. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2016 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 4 באפריל 2017.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק הינם מנכ"ל הבנק, גב' סמדר ברבר-צדיק והחשבונאי הראשי, רו"ח נחמן ניצן. בהתאם להוראות SOX 302, מדי רבעון מתכנסת ועדת גילוי, בראשות המנכ"ל ובהשתתפות ראש חטיבת החשבונאי הראשי, ראשי חטיבות ומנהלי המחלקות הכפופים למנכ"ל ו/או לדירקטוריון, מתאם הגילוי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק. ועדת הגילוי דנה בנושאים מהותיים שעשויה להיות להם השלכה על נתוני הדוחות הכספיים, וכן בליקויים שנתגלו במערך הבקרה על דיווח כספי ומעקב אחר תיקון אותם ליקויים. בטרם מובאים הדוחות הכספיים לדיון במליאה, נערכים דיונים מקדימים בעניינם בהנהלת הבנק, בוועדת הגילוי וכן בהשתתפות המנכ"ל, ראש חטיבת החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק, במסגרתם מתקיים דיון בסוגיות מהותיות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים ובמדיניות החשבונאית שיש ליישם.

הדירקטוריון הסמיך את ועדת הביקורת לשמש כועדה לבחינת הדוחות הכספיים, בהתאם לתקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים) התש"ע-2010. בראש ועדת הביקורת מכהן דירקטור חיצוני, רוב חבריה הינם בכשירות של דירקטורים בלתי תלויים וכל חבריה הנם בעלי היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים.

בהתאם להחלטת הדירקטוריון, נדרש כי יכהנו בדירקטוריון ובוועדת הביקורת לפחות שני דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. כיום בפועל 12 מתוך 13 חברי הדירקטוריון, ו-5 מתוך 6 חברי ועדת הביקורת הינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. בוועדת הביקורת מכהנים ששה דירקטורים כמפורט להלן:

- מר יוסף הורביץ**, יו"ר ועדת הביקורת. מכהן כדירקטור חיצוני (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (וכדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדיון על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: כיהן במשך כ-15 שנה כמבקר הפנימי הראשי וחבר הנהלה בבנק לאומי לישראל בע"מ ולפני כן כיהן בתפקידים בכירים שונים בבנק לאומי.
- גב' פנינה ביטרמן-כהן**, חברת ועדת הביקורת, מכהנת כדירקטורית חיצונית (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (וכדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. איננה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית. הנה בעלת יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתמה כדיון על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: כיהנה במשך למעלה מ-20 שנה כנושאת משרה בכירה בחברה ציבורית שניירות הערך שלה נסחרים בבורסה לני"ע בת"א, כיהנה במשך למעלה מ-20 שנה כדירקטורית בחברות הפעילות בתחומים מגוונים, השתתפה בקורסים בנושאים של ניתוח דוחות כספיים וניהול סיכונים.
- מר זאב בן אשר**, חבר ועדת הביקורת, מכהן כדירקטור חיצוני (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (וכדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדיון על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: בעל תואר שני (MBA) במינהל עסקים באוניברסיטת תל אביב; תעודת סיום בתוכנית מתקדמת לניהול באוניברסיטת הארווארד. כיהן כחבר הנהלה בבנק הפועלים ובבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ. כיהן כדירקטור בחברות אקסלנס השקעות בע"מ, כלל תעשיות בע"מ; מאמן מנהלים.
- מר דב גולדפריינד**, חבר ועדת הביקורת, מכהן כדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים ולא סווג כדירקטור בלתי תלוי. הנו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדיון על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: רואה חשבון, בעל תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות ותואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת תל-אביב. כיהן כמנכ"ל בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ, כסמנכ"ל חבר הנהלה והחשבונאי הראשי בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וכדירקטור בחברות.

5. **גב' דליה לב**, חברת ועדת הביקורת, אינה מכהנת כדירקטור חיצוני ולא סווגה כדירקטור בלתי תלוי. הנה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעלת יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתמה כדיון על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: רואת חשבון, תעודת ISMP מאוניברסיטת הרווארד, מוסמכת במשפטים מאוניברסיטת בר-אילן, מגשרת מוסמכת, מנהלת סיכונים. כיהנה כיו"ר דירקטוריון בחברות: מי אביבים בע"מ ושופרסל בע"מ. כיהנה כמנכ"ל משותף באי.די.בי חברה לפיתוח בע"מ וכדירקטור בחברות: פז חברת נפט בע"מ; רשות שדות התעופה; פז בית זיקוק אשדוד בע"מ. מכהנת כדירקטור בחברות: שטראוס גרופ בע"מ; בלגל בע"מ.

6. **מר אילן (אילון) עייש**, חבר ועדת הביקורת, מכהן כדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: רואה חשבון, בעל תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות מאוניברסיטת תל-אביב. כיהן כדירקטור חיצוני (לפי הוראות נוהל בנקאי תקין) בבנק דיסקונט לישראל בע"מ. מכהן כדירקטור ומנכ"ל משותף בחברת יבול שוקי הון בע"מ.

כמדי רבעון, קיימה ועדת הביקורת של הדירקטוריון, בישיבתה מיום 9 במאי 2017, דיון בהפרשות להפסדי אשראי, לצורך אישור ההפרשות להפסדי אשראי וההפרשות בגין ירידת ערך בתיק הנוסטרו בטרם יובאו הדוחות הכספיים לאישור הדירקטוריון. הדיון התקיים בהשתתפות חברי ועדת הביקורת ובהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק.

כמו כן, בישיבתה מיום 16 במאי 2017 דנה ועדת הביקורת בממצאי ועדת הגילוי לפי הוראות SOX בהשתתפות חברי ועדת הביקורת ובהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק.

בנוסף, ועדת הביקורת של הדירקטוריון קיימה דיון מקדמי מפורט בטיטת הדוחות הכספיים. הדיון נערך ביום 16 במאי 2016 בהשתתפות חברי ועדת הביקורת, המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק. בדיון נדונו גם סוגיות עיקריות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים והמדיניות החשבונאית שיושמה. בעקבות ישיבת ועדת הביקורת נשלחו לחברי הדירקטוריון הדוחות הכספיים, בהם הוכנסו התיקונים שהתבקשו על ידי ועדת הביקורת, ובהתאם לכך, המליצה ועדת הביקורת לחברי הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים לאחר שגיבשה המלצות לדירקטוריון בכל הנושאים הנדרשים בתקנות נירות ערך.

ועדת הביקורת מעבירה לדירקטוריון את המלצותיה לעניין אישור הדוחות הכספיים זמן סביר לפני הדיון בדירקטוריון ומדווחת לו על כל ליקוי או בעיה אם וככל שהתגלו במהלך הבחינה.

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון, מועברות טיטות של הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון לעיונם ולהערותיהם של הדירקטורים, מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לדיון בדוחות הכספיים.

הדירקטוריון הוא האורגן המופקד על בקרת העל בבנק.

הדירקטוריון, בישיבתו ביום 23 במאי 2017, דן באישור הדוחות הכספיים של הבנק, בהשתתפות חברי הנהלת הבנק לרבות, המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר. המלצות ועדת הביקורת כאמור לעיל הועברו לחברי הדירקטוריון ביום 18 במאי 2016, זמן סביר לפני הדיון במליאה. במסגרת הדיון במליאה, הציגה המנכ"ל את התוצאות הכספיות של הבנק והשוואה לתקופות קודמות. במעמד זה התקיים דיון במהלכו השיבו נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים בנושאים הקשורים לתוצאות הפעילות ולדוחות הכספיים. בתום הדיון קיבל הדירקטוריון את המלצות ועדת הביקורת כאמור לעיל, והתקבלה החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק, והסמכת יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל והחשבונאי הראשי לחתום על הדוחות הכספיים.

דירקטוריון הבנק קיים 6 ישיבות מליאה בתקופה ינואר-מרס 2017 ו-15 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

מינויים ופרישות

ביום 19 בפברואר 2017, סיים מר אמנון בק את כהונתו כמנכ"ל מתף. במקומו, צפוי להתמנות מר רון גריסרו לאחר שיתקבל אישור בנק ישראל.

עסקאות עם בעלי עניין

א. דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מתקשר או עשוי להתקשר מעת לעת בעסקאות במהלך העסקים הרגיל עם בעלי שליטה או קרוביהם או עם תאגידים אשר בעלי שליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי לגביהם (להלן - "בעלי שליטה").

בהתאם לתיקון לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 משנת 2008 (להלן - "תקנות ני"ע"), תאגיד מדווח נדרש לפרסם דיווח מידי אודות פרטים בדבר עסקה עם בעל השליטה או שלבעל השליטה יש עניין אישי באישורה, לרבות עיקרי העסקה או ההתקשרות, פרטי האורגן שאישר את העסקה ותמצית נימוקיו, וזאת למעט בקשר לעסקאות מסוג שנקבע בדוחות הכספיים האחרונים כי הן זניחות כמשמעות המונח בתקנה 41(א)(6)(א) לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים) התש"ע-2010.

הוראה דומה חלה גם על דיווח לגבי עסקאות כאמור בדוח התקופתי. הואיל ועל בנקים לא חלות התקנות האמורות בדבר עריכת דוחות כספיים שנתיים, אלא הוראות המפקח לעניין עריכת הדוחות, פנה איגוד הבנקים לרשות ניירות ערך באשר לאופן יישום הוראה לעניין "עסקה זניחה" לגבי בנקים ולעניין מתכונת הגילוי. בהתאם לסיכומים בין איגוד הבנקים לבין רשות ניירות ערך, קיבלו הבנקים פטור מדיווח מידי לגבי עסקאות בנקאיות, שאינן חריגות, ובלבד שנקבעו על ידי הבנקים קריטריונים לעסקאות חריגות וזניחות. בעקבות פניה זו ויישבות שנערכו בעקבותיה, הנחתה הרשות את הבנק לתת גילוי בתשקיף הבנק ולאחר מכן בדוחות השנתיים, במתכונת המפורטת להלן:

- לעניין עסקאות בנקאיות עם בעלי שליטה שאינן עסקאות חריגות, הבנק ידווח במסגרת התשקיף וכן בדיווח תקופתי על יתרות האשראי ויתרות הפיקדונות, על פי המתכונת המופיעה בטבלה בסוף פרק זה להלן.
- בטבלת האשראי יפוצל הגילוי בין יתרת האשראי של בעל השליטה לבין יתרת האשראי של קרובי בעל השליטה (במצטבר). האשראי לכל תאגיד מדווח הקשור לבעל השליטה, יינתן ברמת התאגיד המדווח, במאוחד.

לאור האמור, קבעה ועדת הביקורת של הבנק קריטריונים להיוותן של עסקאות כאמור חריגות או שאינן חריגות או להיותן של עסקאות כאמור זניחות, בקשר לעסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי שליטה יש עניין אישי בהן.

הקריטריונים יחולו גם לגבי עסקאות במהלך העסקים הרגיל המבוצעות על ידי חברות שבשליטת הבנק, כגון תאגידים בנקאיים שבשליטת הבנק. יצוין כי הקריטריונים עשויים להיבחן מעת לעת על ידי ועדת הביקורת, בין השאר, לאור שינויים במדיניות הבנק, בעיסוקיו או בתנאי השוק, וכי ועדת הביקורת עשויה לשנותם מעת לעת ו/או להוסיף להם סוגי עסקאות נוספות ו/או קריטריונים שונים.

בהתאם לתיקון נוסף של תקנות ניירות ערך משנת 2015 (בתוקף מינואר 2016), בוטלה החובה לפרסם דיווח מידי על עסקאות כאמור, ונותרה החובה למסור לגביהן דיווח בדוח התקופתי בלבד.

בהתאם לאמור, ולעניין עסקאות בנקאיות, מפרסם הבנק את הדיווח המפורט בסוף פרק זה להלן.

לעניין עסקה שאינה עסקה בנקאית, קבע הבנק כי "עסקה זניחה" היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק, העונה על הקריטריונים המפורטים להלן:

עסקה חד פעמית לרכישת שירותים או מוצרים מבעל שליטה או עסקה כאמור שלבעל שליטה יש בה עניין אישי שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי (כהגדרתו להלן) או עסקה מתמשכת כאמור (מספר עסקאות זהות במהותן עם אותה חברה), אשר סכומה המצטבר במשך שנה קלנדרית אינו עולה 0.75% מהסך השנתי של ההוצאות התפעוליות והאחרות לפי הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים של הבנק. יובהר כי האמור לעיל לא יחול על התקשרות עם בעל שליטה או קרובו באשר לתנאי כהונתו והעסקתו.

לעניין זה, הגדרת המונח "הסכום המזערי" תהיה כהגדרתו בהוראה 312 להוראות ניהול בנקאי תקין בעניין "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים". עסקאות של שכירת שטחים מבעל שליטה או עסקאות כאמור שיש לבעל שליטה עניין אישי בהן, שאושרו בשנה קלנדרית אחת, ובלבד שהיקפן הכולל של העסקאות אינו עולה על הסכום המזערי.

עסקאות של השכרת שטחים לבעל השליטה או עסקאות כאמור שיש לבעל שליטה בהן עניין אישי, שאושרו בשנה קלנדרית אחת, ובלבד שהיקפן הכולל של העסקאות אינו עולה על הסכום המזערי.

כל עסקה אחרת שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי או שסך העסקאות מסוגה לשנה הקלנדרית לא יעלה על הסכום המזערי.

לעניין עסקה שהינה עסקה בנקאית, קבע הבנק כי "עסקה זניחה" היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק, העונה על הקריטריונים המפורטים להלן:

1. עסקה המתבצעת כאשר סכום החבות או כשתוצאה ממנה סכום החבות אינו עולה על הסכום המזערי (כהגדרתו לעיל).

2. כל עסקה אחרת, שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי.

על עסקאות שאינן בנקאיות ושאין זניחות יימסר דיווח מידי ככל שנדרש בתקנות ניירות ערך.

בנוסף לאמור יצוין כי לגבי עסקאות חבות אשר הוראת ניהול בנקאי תקין 312 אינה חלה לגביהן, במידה ויוודע לבנק על עסקה כאמור, הבנק מתחייב להביא כל עסקה כאמור לאישור בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 312, ולתת לגביה גילוי בדוח השנתי של הבנק. הגדרת "עסקה זניחה" ו-"עסקה חריגה" לגבי עסקאות אלו תהיה בדומה להגדרה שקבע הבנק לעניין תקנות ני"ע כאמור לעיל.

ב. קביעת קריטריונים לצורך עסקאות של הבנק עם בעלי עניין

בהתאם לסעיף 117(א1) לחוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן - "חוק החברות") אשר תוקן במסגרת תיקון מס' 16 לחוק החברות, הוטל על ועדת הביקורת להחליט על יסוד נימוקים שיפורטו לגבי עסקאות של הבנק עם נושאי משרה בו או עסקאות של נושאי משרה יש בהן עניין אישי ולגבי עסקאות של הבנק עם בעל השליטה או לעסקאות של בעל השליטה יש בהן עניין אישי, האם הן עסקאות חריגות או עסקאות שאינן חריגות. עוד קובע סעיף 117(א1) כי ועדת הביקורת רשאית להחליט כאמור לגבי סוג של פעולות או עסקאות, לפי אמות מידה שתקבע אחת לשנה מראש. בהתאם לאמור, וועדת הביקורת של הבנק קבעה אמות מידה, וכן קבעה כי אחת לשנה יתקיים דיון לקביעה או אישור מחדש של אמות המידה. אמות המידה נקבעו על פי קריטריונים כמותיים וכן נקבע כי עסקה שאינה חריגה היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל של הבנק ובתנאי שוק. ועדת הביקורת קבעה אמות מידה לעניין בחינת תנאי השוק.

הקריטריונים שנקבעו יחולו גם לגבי עסקאות במהלך העסקים הרגיל המבוצעות על ידי חברות שבשליטת הבנק, כגון תאגידים בנקאיים שבשליטת הבנק. הקריטריונים האמורים לא יחולו בקשר לעסקאות של הבנק עם תאגידים בשליטתו. כמו כן הובהר כי הקריטריונים אינם נוגעים לעניין אישור תנאי העסקה וכהונה בבנק.

יצוין כי הקריטריונים עשויים להיבחן מעת לעת על ידי ועדת הביקורת, בין השאר, לאור שינויים במדיניות הבנק, בעיסוקיו או בתנאי השוק, וכי ועדת הביקורת עשויה לשנותם מעת לעת ו/או להוסיף להם סוגי עסקאות נוספות ו/או קריטריונים שונים.

בחודש ינואר 2014 נכנסו לתוקפם סעיפים 117(ב1) ו-117(א2) לחוק החברות, במסגרת תיקון עקיף לחוק החברות שנכלל בחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, תשע"ד-2013. בהתאם לסעיפים האמורים נדרשת ועדת הביקורת לקבוע לגבי עסקאות עם בעל שליטה או אשר לבעל שליטה יש בהן עניין אישי, אף אם אינן עסקאות חריגות, חובה לקיים הליך תחרותי, בפיקוחה של הוועדה או מי שתקבע לעניין זה ולפי אמות מידה שתקבע, או לקבוע כי יקוימו הליכים אחרים שתקבע ועדת הביקורת, בטרם התקשרות בעסקאות כאמור, והכל בהתאם לסוג העסקה, ורשאית היא לקבוע לעניין זה אמות מידה אחת לשנה מראש. כמו כן, בהתאם לסעיפים האמורים, נדרשת ועדת הביקורת לקבוע את אופן האישור של עסקאות שאינן זניחות, ובכלל זה לקבוע סוגי עסקאות כאמור שהיו טעונות את אישורה של ועדת הביקורת.

ועדת הביקורת אישרה אמות מידה בכל הנוגע לחובה לקיים הליך תחרותי בהתאם לסעיף 117 (ב1) לחוק החברות וכן את אופן האישור של עסקאות שאינן זניחות בהתאם לסעיף 117 (א2) לחוק החברות.

ג. עסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי שליטה יש עניין אישי בהן שאושרו בשנת הדיווח בהתאם לסעיף 270(4) ו/או 267 לחוק החברות (כולל עסקאות מסגרת שעדיין בתוקף במועד הדיווח ועסקאות שאושרו במסגרת תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין),

התש"ס-2000 (להלן - "תקנות ההקלות"):

1. ביום 29 ביוני 2014 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאור סיומה של עסקת מסגרת מאוקטובר 2009 ולאחר שהתקבלו אישור ועדת הביקורת, ועדת התגמול והדירקטוריון, את ההחלטות הבאות, בעניין ביטוח דירקטורים ונושאי משרה:

- חידוש פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה" לתקופה של 18 חודשים החל מיום 1 ביולי 2014 ("תקופת הביטוח") באמצעות כלל חברה לביטוח בע"מ עבור הבנק וקבוצת הבנק, לרבות חברות בנות של הבנק וכן בעלת השליטה, פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "חברות הקבוצה"), אשר תחול לגבי נושאי המשרה, כפי שיכהנו בבנק ובחברות הקבוצה מעת לעת, לרבות המנכ"ל ונושאי משרה שהינם בעלי שליטה בבנק ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין בהכללתם בפוליסת הביטוח.

- אישור מראש להתקשרות הבנק בפוליסות ביטוח כאמור לעיל עבורו ועבור חברות הקבוצה לאחר תום תקופת הביטוח ועד לתקופה של 5 שנים, לרבות בדרך של הארכת הפוליסות המקוריות ו/או באמצעות רכישת פוליסות חדשות, ואשר יחולו לגבי נושאי המשרה, כפי שיכהנו בבנק ובקבוצה מעת לעת, לרבות המנכ"ל ולרבות נושאי משרה שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין בהכללתם בפוליסת הביטוח.

ההחלטה האמורה לעיל מהווה אף החלטה לאישור עסקת מסגרת כהגדרתה בתקנה 1(3) בתקנות ההקלות וכן החלטה לפי סעיף 267 לחוק החברות כחלק ממדיניות התגמול של הבנק (למשך תקופה של מדיניות התגמול הקיימת בבנק, אשר פרטיה פורסמו בדיווח מיידי של הבנק מיום 5 בינואר 2014 מס' אסמכתא 004648-01-2014), כאמור בתקנה 1(ב1) לתקנות ההקלות.

- אישור אופן חלוקת דמי הביטוח כאמור בין פיבי אחזקות בע"מ לבין הבנק וחברות הבנות שלו אשר תבחרנה להשתתף בפוליסת הביטוח החל מיום 1 ביולי 2014 ולמשך 5 שנים. ההחלטה האמורה לעיל מהווה אף החלטה לאישור עסקת מסגרת כהגדרתה בתקנה 1(3) בתקנות ההקלות.

התנאים לחידוש הפוליסה לאחר תום תקופת הביטוח בגדר עסקת המסגרת ומדיניות התגמול ואופן חלוקת דמי הביטוח בין פיבי אחזקות בע"מ לבין הבנק וחברות הבנות שלו, מפורטים בדיווחים מידיים של הבנק מיום 22 במאי 2014 (מס' אסמכתא 071067-01-2014) ומיום 18 בינואר 2017 כמוזכר להלן. האמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה.

בהתאם לאמור, ביום 1 בדצמבר 2015 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר אישור ועדת הביקורת ואישור ועדת התגמול מיום 18 בנובמבר 2015, בהתאם לתקנות 1(3), 1(א), 1(5) ו-1(ב) לתקנות ההקלות, לאשר את חידוש הפוליסה לתקופה של 18 חודשים החל מיום 1 בינואר 2016 ועד ליום 30 ביוני 2017 (כולל) (להלן - "תקופת הביטוח הנוכחית") באמצעות מנורה מבטחים ביטוח בע"מ עבור חברות הקבוצה, כהגדרתן לעיל. הפוליסה כאמור תחול גם לגבי המנכ"ל ונושאי משרה שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין אישי בהכללתם בפוליסת הביטוח. תנאי הפוליסה לתקופת הביטוח הנוכחית מפורטים בדוח מידי של הבנק מיום 1 בדצמבר 2015 (מס' אסמכתא 170883-01-2015) והאמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה. ביום 23 בפברואר 2017, אישרה האסיפה הכללית מדיניות תגמול חדשה לנושאי המשרה בבנק לפי סעיף 267א לחוק החברות הכוללת גם עקרונות להסדר ביטוח דירקטורים ונושאי משרה בהתאם לתקנה 1.1 לתקנות ההקלות, אשר פרטיו מפורטים בסעיף 8 לנספח א' לדיווח מידי של הבנק מיום 18 בינואר 2017 (מס' אסמכתא 006415-01-2017) הנכלל כאן על דרך ההפניה.

2. ביום 30 באוקטובר 2014 אישרה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק, את המשך העסקתה של הגברת יהודית דגן, שהינה "קרוב של בעל השליטה" בבנק, כפקידה באגף לתפעול בנקאי במתף-מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן - "מתף"), חברה בת בבעלותו ובשליטתו המלאה של הבנק, לתקופה של עד 3 שנים נוספות שתחילתה ביום 15 בנובמבר 2014 (המועד בו חלפו 3 שנים ממועד אישור האסיפה הכללית משנת 2011 להמשך העסקתה) או עד לפרישתה לגמלאות, לפי המוקדם, וזאת בתנאי ההעסקה הקיימים של גב' דגן, המתבססים על הסדרי עבודה קיבוציים. כמו כן, אושרו שינויים אפשריים מסויימים בתנאי ההעסקה, כמקובל וסביר בהעסקת עובד בבנק ובמתף, בעלי ותק ודרגה של הגב' דגן והכל כמפורט באישור העסקה.

3. ביום 23 בספטמבר 2014 אישר מחדש דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת התגמול ובהתאם לתקנה 1 לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס - 2000, להמשיך ולשלם גמול לדירקטורים, מקרב בעלי השליטה בבנק, בהתאם לגמול שאושר לכלל הדירקטורים (למעט יו"ר הדירקטוריון) באסיפה הכללית של הבנק מיום 14 בספטמבר 2008. הגמול שאושר תואם את מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק באותה עת, אשר פרטיה לעניין גמול דירקטורים מפורטים בסעיף 7 לנספח א' לדוח מידי מיום 5 בינואר 2014 ולדוח מתקן מאותו היום (אסמכתאות 003511-01-2014 ו-004648-01-2014 בהתאמה) אשר האמור בהם נכלל כאן על דרך ההפניה. סכומי הגמול שאושר והנימוקים לאישורו מפורטים בדוח מידי של הבנק מיום 23 בספטמבר 2014 (מס' אסמכתא 163920-01-2014). האמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה. ביום 23 בפברואר 2017, אישרה האסיפה הכללית את מדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה בבנק אשר פרטיה לעניין גמול לכלל הדירקטורים (למעט יו"ר הדירקטוריון) היום ללא שינוי ביחס למדיניות התגמול הקודמות ומפורטים בסעיף 7 לנספח א' לדיווח מידי של הבנק מיום 18 בינואר 2017 (מס' אסמכתא 006415-01-2017) הנכלל כאן על דרך ההפניה.

4. מתן התחייבויות לשיפוי לדירקטורים ונושאי משרה בבנק (לרבות דירקטורים מבעלי השליטה בבנק), ועדכונן בשנת 2011, מתן התחייבות לשיפוי דירקטורים שהינם מבעלי השליטה בבנק אושרה מחדש על ידי האסיפה הכללית ביום 30 באוקטובר 2014, והכל כמפורט בביאור ג.25 לדוחות הכספיים לשנת 2016.

ד. מידע נוסף לגבי עסקאות עם בעלי עניין

1. הקבוצה, רכשת במשותף פוליסות ביטוח שונות, לרבות ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה אשר בו משתתפת גם פיבי אחזקות וכולל אף דירקטורים שהינם בעלי שליטה וקרוביהם.
2. בנוסף, הבנק והחברות הבנות שלו מבצעים עסקאות עם בעלי עניין בבנק מעת לעת, שהינן במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק.

3. להלן ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק (לרבות חברות שבעלי שליטה בבנק הינם בעלי עניין בהן) ובכלל זה נכללים גם נתונים בדבר עסקאות העונות לקריטריונים שנקבעו לעניין עסקאות זניחות כמפורט לעיל:

חביות	אשראי	השקעה באגרות חוב	שווי הוגן של מכשירים נגזרים	סך הכל חבות כספית מאזנית	יתרת אשראי שלא נוצלה	ערביות שניתנו על ידי הבנק להבטחת אשראי של בעל שליטה או צד קשור אליו	ערביות שניתנו לבעל שליטה, לטובת צד ג'	חבות של בעל השליטה בגין עסקאות בנגזרים	סך הכל	באלפי ש"ח	
										2017 במרס	2016 בדצמבר
31 במרס 2017	71	-	-	71	198	-	84	-	353	אחרים ⁽²⁾	
סך הכל	71	-	-	71	198	-	84	-	353		
31 בדצמבר 2016	47,582	-	-	47,582	2,648	174	-	-	50,404	קבוצת פד ⁽¹⁾	
אחרים ⁽²⁾	42	-	-	42	162	-	90	-	294		
סך הכל	47,624	-	-	47,624	2,810	174	90	-	50,698		
פקדונות		31 במרס 2017		31 במרס 2016							
	יתרה לתאריך המאזן	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה ⁽³⁾	היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה ⁽³⁾	היתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה ⁽³⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה ⁽³⁾			
	באלפי ש"ח	באלפי ש"ח			באלפי ש"ח		באלפי ש"ח				
	-	-			5,449		21,635				קבוצת פד ⁽¹⁾
	3,098	4,535			2,104		3,487				אחרים ⁽²⁾
	3,098	4,535			7,553		25,127				סך הכל

- (1) פד חברת נפט בע"מ וחברות בנות וקשורות אליה. בעלי השליטה בבנק החזיקו באמצעי שליטה ב"פד" בשיעור העולה על 5% עד ליום 31 במרס 2017.
- (2) קרוביהם של בעלי שליטה בבנק, כהגדרת קרוב בחוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981.
- (3) על בסיס היתרות בסוף כל יום.

פרטים על בעלי השליטה בבנק

פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי") מחזיקה ב-48.34% מהון המניות המונפק וזכויות ההצבעה בבנק (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה של בנק ישראל). בעלי השליטה בפיבי הם מר צדיק בינו וילדיו, ה"ה גיל בינו, הדר בינו-שמואלי ודפנה בינו-אור (להלן - "משפחת בינו"), ה"ה מיכאל והלן אבלס וה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן (כל אחת מהקבוצות באמצעות תאגידים בשליטתם המלאה: בינוהן בע"מ, אינסטנז מספר 2 בע"מ ודולפין אנרגיות בע"מ). בין בעלי השליטה קיימים הסדרים שונים בנוגע להחזקותיהם בפיבי ובעקיפין בבנק, כמפורט בפרק "פרטים על בעלי השליטה בבנק" בדוח הכספי לשנת 2016.

בהתאם לדיווחי פיבי, נכון למועד הדוחות, החזקות בעלי השליטה בפיבי (בהון ובהצבעה) הן כדלהלן: בינוהן בע"מ - 38.29%, אינסטנז מספר 2 בע"מ - 15.66% ודולפין אנרגיות בע"מ - 11.68%.

יצוין כי בהתאם לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013 (להלן - "החוק לצמצום הריכוזיות"), ולרשימת הגורמים הריכוזיים שפרסמה הוועדה לצמצום הריכוזיות, הבנק הוגדר כגוף פיננסי משמעותי ופז חברת נפט בע"מ (להלן - "פז") הוגדרה כתאגיד ריאלי משמעותי. לאור זאת, ובהתאם למצב הדברים שהיה קיים עד ליום 31 במרס 2017, לאחר תום תקופת המעבר של 6 שנים מפרסומו של החוק, בעלי השליטה בבנק לא היו יכולים לשלוט במקביל בבנק ובפז או לשלוט בבנק ולהחזיק יותר מ-5% מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בפז. בהתאם לדיווחיה של פז, בעקבות מכירת מניות מעת לעת על ידי בעלי שליטה בפז, החל מיום 31 במרס 2017 חדלו בינו אחזקות בע"מ, דולפין אנרגיות בע"מ ואינסטנז הולדינגס בע"מ להיות בעלי עניין בפז.

בנסיבות אלה, לא חלה על בעלי השליטה בבנק מניעה מכח החוק לצמצום הריכוזיות להמשיך ולהחזיק בשליטה בבנק.

פרטים נוספים

157	מערכת יחסי העבודה בבנק
158	מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על קבוצת הבנק
162	דירוג הבנק על ידי חברות דירוג
162	מדיניות תגמול לעובדים
162	מעורבות ותרומה לקהילה
163	התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

מערכת יחסי העבודה בבנק

- בבנק קיימים שני ארגוני עובדים: ארגון המנהלים ומורשי החתימה אשר מייצג כ-800 עובדים וארגון הפקידים אשר מייצג כ-1,900 עובדים. בבנק קיימים הסכמים קיבוציים הקובעים הצמדה מסוימת של תנאי הפקידים והמנהלים ומורשי החתימה להסכמים הנחתמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל (להלן - "בנק לאומי") לבין ועדי עובדיו.
- א. ביום 28 בספטמבר 2016 הגישו המנהלים ומורשי החתימה בקשת צד בסכסוך קיבוצי, בה טענו כי מכוח הסכם ההצמדה לבנק לאומי הם זכאים למענק בגובה משכורת אחת לכל עובד, בעקבות תשלום כזה שביצע בנק לאומי לעובדיו ביום 2 ביוני 2016. הבנק הגיש תשובה לבקשה, ודיון בתיק התקיים בבית הדין לעבודה ביום 19 בפברואר 2017. בדיון סוכם על הגשת סיכומים בכתב, אשר לאחריהם ינתן פסק דין.
- ב. ביום 17 בנובמבר 2016 הגישו גם הפקידים בקשת צד לסכסוך קיבוצי, בה טענו כי מכוח הסכם ההצמדה לבנק לאומי הם זכאים למענק בגובה משכורת אחת לכל עובד, בעקבות תשלום כזה שביצע בנק לאומי לעובדיו ביום 2 ביוני 2016. הבנק הגיש תשובה לבקשה ודיון בתיק התקיים בבית הדין לעבודה ביום 23 בפברואר 2017. בדיון ביקשו הפקידים וקיבלו רשות להביא ראיות לעניין מהות מענק המשכורת ששולם בבנק לאומי, והגישו תצהיר משלים לעניין זה. הבנק הגיש תצהיר תגובה ונקבעה ישיבת הוכחות ליום 15 ביוני 2017.
- ג. ביום 23 במרס 2017 קיבל בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב את תביעת הפקידים בבקשת צד בסכסוך קיבוצי שהגישו, וקבע כי הם זכאים לקבל המרה של ימי מחלה בלתי מנוצלים לימי חופשה לניצול בפועל בפרישת גיל, בעקבות הסכם שנעשה בבנק לאומי בינואר 2015. הבנק הגיש ערעור בלוח זמנים החורג מהתקנות בהסכמה של באי כח העובדים, ועתה ממתנים להחלטת בית הדין הארצי לעבודה בעניין קבלת הערעור. כמו כן, הגיש הבנק בקשה לעיכוב ביצועו של פסק הדין האזורי, בהמשך ביקש הבנק לבטל הבקשה, ועתה ממתנים לתגובת באי כח העובדים.
- ד. ביום 14 במרס 2017 הגישו המנהלים ומורשי החתימה בקשת צד בסכסוך הקיבוצי, בה ביקשו סעדים זמניים וקבועים כנגד המשך הליכי ההתייעלות בבנק, תוך בקשה כי בית הדין יורה לבנק לקיים עמם משא ומתן לשם חתימה על הסכם קיבוצי בכל הנוגע להשלכות ההתייעלות על המנהלים ומורשי החתימה. הצדדים החליפו כתבי טענות. דיון בבקשה התקיים בבית הדין ביום 16 במאי 2017 והצדדים החלו במשא ומתן שעל התקדמותו יידווחו לבית הדין עד ליום 30 ביוני 2017.
- ה. ביום 8 במרס 2017 התקבלה הודעת הסתדרות העובדים החדשה (להלן - "ההסתדרות"), לפיה מעל לשליש מעובדי מתף מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן - "מתף") הצטרפו להסתדרות וכי החל מיום זה ההסתדרות הינה ארגון העובדים היציג של עובדי מתף. הנהלת מתף החלה במשא ומתן עם העובדים לחתימת הסכם עבודה ראשוני, לאחר שהודיעה להסתדרות על הסכמתה לכך.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים שחלים על קבוצת הבנק

להלן תמצית פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע מהותית על פעילות הבנק.

בנקאות

תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות), תשס"ח-2008

ביום 3 באפריל 2017, הפיץ בנק ישראל לחברי פורום בנק- לקוח נוסח סופי של טיוטת תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות), תשס"ח-2008, כפי שהועבר למשרד המשפטים בליווי דברי הסבר לטיטוט התיקון. בטיטוט נקבע, בין היתר, כי עמלה הנגבית עבור שירות הניתן בערוצים ישירים תהיה נמוכה מזו הנגבית עבור אותו שירות באמצעות פקיד.

התיקון צפוי להביא להגברת התחרות הבין בנקאית בתחום מתן השירותים בערוצים הישירים, שמחד עשויה להביא להגדלת היקף הפעילות ומאידך לשחיקה אפשרית בעמלות. בשלב זה לא ניתן לכמת את השפעת התיקון על קבוצת הבנק.

בנקאות בתקשורת

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 367 - בנקאות בתקשורת

ההוראה פורסמה ביום 21 ביולי 2016, במטרה לעודד את התפתחות הבנקאות הדיגיטלית ואגב כך להגביר את התחרות במערכת הבנקאית. ההוראה מסירה חסמים קיימים ומאפשרת הרחבת היקף השירותים הבנקאיים הניתנים באמצעים טכנולוגיים וביצוע מגוון פעולות בנקאיות מרחוק. בד בבד, מטילה ההוראה על התאגידים הבנקאיים אחריות מוגברת לניהול הסיכונים הייחודיים הגלומים בפעילות, וביניהם סיכונים אבטחה וסייבר וסיכונים פגיעה בפרטיות, וכן מחייבת לחזק ולהתאים את המסגרת לניהול הסיכונים לסביבת הפעילות הטכנולוגית המתקדמת, לרבות הוספת בקורות, ניטור פעולות חריגות, משלוח התראות ללקוחות והדרכת לקוחות.

ההוראה מהווה רפורמה בדיני הבנקאות וצפויה להוביל לשינויים מרחיקי לכת במגוון והיקף השירותים הבנקאיים שיועמדו ללקוחות באמצעים ישירים, וזאת בהתאם להתפתחויות הטכנולוגיות בתחום הפינטק והמגמות הבינלאומיות. בבנק הוקמה מחלקה יעודית לטיפול הוליסטי בתחום החדשנות והדיגיטל. בשלב זה אין אפשרות לכמת את השפעתה של ההוראה על קבוצת הבנק.

אשראי ובטוחות

הצעות החוק שלהלן כוללות רפורמה משמעותית בדיני בטוחות וחדלות פרעון, העלולה לפגוע בזכויות נושים מובטחים וביכולת גביית חובות.

הצעת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ו - 2016

ההצעה, אשר התקבלה בקריאה ראשונה ביום 9 במרס 2016, כוללת רפורמה מקיפה בדיני חדלות הפירעון, תוך קביעת מסגרת חקיקתית אחת לתאגידים ויחידים, והתייחסות להיבטים הייחודיים הנוגעים לכל אחד מהם. ההצעה כוללת, בין היתר, את החידושים הבאים: הגדרת חדלות פירעון תהיה לפי המבחן התזרימי במקום המבחן המאזני הנוהג כיום; נושה עתידי לא יהיה רשאי להגיש בקשה לפתוח בהליכים, אלא בנסיבות בהן החייב פועל במטרה להונות את נושיו; הסמכת בית המשפט המחוזי להחליט בדבר הדרך המתאימה לטיפול בחדלות הפירעון של תאגידים (הליכי שיקום או הליכי פירוק); הסמכת בית משפט השלום או גורמים מנהליים לדון ביחידים, בהתאם להיקף החוב. בתקופת בדיקה, יבחן מצבו הכלכלי של החייב והתנהלותו, ותחול הקפאת הליכים, ובסיומה תיקבע לחייב תכנית שיקום, שעם השלמתה יופטר היחיד מחובותיו. יחיד שאין ביכולתו לפרוע את חובותיו, יופטר באופן מיידי; הרוב המכריע של החובות בדון קדימה יבטל; בעל שעבוד צף יוכל להיפרע רק עד לסכום השווה ל-75% משווי הנכסים הכפופים לשעבוד הצף, למעט אם השעבוד הצף נרשם טרם לפרסום החוק, כפוף לתנאים המפורטים בהצעה; נושה מובטח לא יהיה זכאי לקבל את רבית הפיגורים על החוב המובטח ממימוש הנכסים המשועבדים, אלא רק לאחר שהחובות של הנושים הרגילים נפרעו במלואם.

הצעת חוק המשכון, התשע"ה - 2015

ההצעה, אשר אושרה בקריאה ראשונה ביום 17 ביולי 2015, כוללת שינויים מרכזיים בדיני השעבודים, בין היתר כמפורט להלן: זכותו של יחיד למשכן נכס שטרם הגיע לרשותו ואף נכס שטרם בא לעולם; ביטול מוסד "השעבוד השוטף" - החברה החייבת תוכל ליצור משכון קבוע על הנכסים העתידיים של החברה, ומעמדו של משכון זה לא יהיה נחות אוטומטית ביחס לשעבודים ספציפיים; ביטול האפשרות של נושה להגביל את כוחו של החייב לבצע עסקאות בנכס הממושכן, ועוד.

תחרותיות

החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017

בהמשך להמלצות הוועדה להגברת התחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים, בראשות עו"ד דרור שטרומ (להלן - "הוועדה"), פורסם ביום 31 בינואר 2017 החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017 (להלן - "החוק") אשר עיקרו יפורטו להלן.

צעדים נוספים ליישום המלצות הוועדה ננקטים על ידי בנק ישראל, ביניהם הגדלת מספר השחקנים בשוק האשראי הקמעונאי, הסרת חסמים להקמת בנקים חדשים בישראל, לרבות הקלות לחברות כרטיסי אשראי ופתיחת מערך התשלומים לתחרות.

ואלה עיקרי החוק: בנק בעל היקף פעילות רחב, אשר שווי נכסיו כפי שמופיע במאזן הבנק בדוח הכספי השנתי האחרון שנערך על בסיס מאוחד (להלן - "נכסים מאזניים") עולה על 20% משווי הנכסים הנ"ל של כלל הבנקים בישראל (להלן - "בנק בעל היקף פעילות רחב"), לא יעסוק בתפעול הנפקה של כרטיסי חיוב ובסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב, לא ישלוט ולא יחזיק אמצעי שליטה בתאגיד העוסק בתפעול הנפקה או בסליקה כאמור (יהיה ראשי לתפעול הנפקת כרטיסי חיוב באמצעות אחר או להתקשר עם סולק). תחילת מגבלות השליטה והחזקת אמצעי השליטה הנ"ל על בנק בעל היקף פעילות רחב (אם שלט או החזיק אמצעי שליטה ערב יום פרסום החוק) - שלוש שנים מיום פרסום החוק, ובתנאים מסוימים - ארבע שנים ממועד פרסום החוק.

עוד נקבע, כי החל מתום ארבע שנים מיום פרסום החוק ועד שש שנים ממועד זה, תוקנה לשר האוצר סמכות לקבוע כי מגבלות כאמור יחולו גם על תאגיד בנקאי שאינו בנק בעל היקף פעילות רחב, ובלבד ששווי נכסיו המאזניים לא יפחת מ-10% משווי הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל.

נכון למועד פרסום דוח זה, שווי הנכסים המאזניים של הבנק נמוך מ-10% משווי הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל. בנוסף, נקבעה תקופת מעבר מיום פרסום החוק ועד תום חמש שנים מהמועד האמור, ולגבי בנק בעל היקף פעילות רחב - עד תום שלוש שנים ממועד הפרדת הבעלות (תקופת המעבר), במסגרתה יחולו מגבלות שונות על בנק המנפיק כרטיסי חיוב שערב פרסום החוק שלט או החזיק אמצעי שליטה בחברת כרטיסי חיוב (כולל הבנק). בין היתר, נקבע כי מתום שנה מפרסום החוק ועד תום תקופת המעבר, בנקים כאמור יחויבו לבצע את תפעול הנפקה של כרטיסי החיוב באמצעות חברת כרטיסי חיוב אחת לפחות, ולעניין בנק בעל היקף פעילות רחב וכל בנק אחר שאינו עוסק בתפעול הנפקה (כולל הבנק) - באמצעות שתי חברות לפחות, שאחת מהן לפחות אינה בשליטתו והוא אינו מחזיק בה אמצעי שליטה. כמו כן, נקבע כי מתום שנתיים מיום פרסום החוק ועד תום תקופת המעבר, בנק כאמור, לא יבצע באמצעות חברת כרטיסי חיוב אחת, תפעול הנפקה של יותר מ-52% מסך כרטיסי החיוב החדשים שהוא מנפיק ללקוחותיו. שר האוצר, בהסכמת הנגיד ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי בכל עת, במהלך תקופת המעבר, לשנות בצו, לכלל הבנקים או לסוג מסויים מהם, את השיעור הקבוע בפסקה זו, אם מצא כי הדבר מוצדק לשם קידום התחרות בשוק האשראי. על בנק בעל היקף פעילות רחב הוטלו בתקופת המעבר מגבלות נוספות בעניין חלוקת הכנסות בינו לבין חברת כרטיסי אשראי, צמצום מסגרות האשראי ותיחום המועד שבו הוא רשאי לפנות ללקוחותיו בעניין הצעת הנפקה/חידוש הכרטיס. במהלך תקופת המעבר, חברת כרטיסי אשראי רשאית לעשות שימוש בשמו של הלקוח ופרטי ההתקשרות עמו, אם הגיעו לידיה כדין, אגב ביצוע תפעול הנפקה של כרטיסי חיוב, לשם פנייה ללקוח בהצעה להנפקת כרטיס חיוב או מתן אשראי, וזאת אף בלא שהלקוח נתן הסכמתו (וכל עוד לא ביקש הלקוח שלא יעשה שימוש במידע כאמור).

החוק כולל הוראות נוספות אשר תכליתן הגברת התחרות והעצמת יכולת המיקוח של הצרכנים וביניהן העברת מידע, לבקשת לקוח, לגופים פיננסיים אודות היתרות בחשבון עו"ש, הטלת חובה על הבנק להפיץ כרטיסי אשראי של מנפיקים הקשורים עמו בהסכם הפצה והצגת מידע ללקוח, לפי בקשתו, גם על עסקאות שביצע באמצעות כרטיסי אשראי שהונפקו שלא על ידי הבנק והתשלום בעדן נעשה בדרך של חיוב חשבון הלקוח בבנק, איסור שינוי לרעה של תנאי התקשרות ואיסור מניעת תחרות וגישה למידע של גופים פיננסיים. כמו כן, נקבע כי גוף פיננסי יאפשר ללקוח או לנתן שירות להשוואת עלויות (על פי יפוי כוח מהלקוח) לצפות באופן מקוון במידע פיננסי הנוגע ללקוח ולעשות שימוש במידע הנ"ל לשם מתן שירותים המפורטים בחוק.

עוד כולל החוק איסור על סירוב בלתי סביר לבקשת לווה למתן הסכמה לשעבוד נוסף של נכס, נחות בדרגתו, לטובת נושה אחר, וכן על מימוש של שעבוד כאמור. החוק אוסר על החזקה של יותר מ-10% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בשירותי בנק אוטומטיים בע"מ, המפעילה מערכת ממשק בין מנפיקים לסולקים לאישור עסקאות בכרטיסי חיוב, ונקבעה תקופת מעבר בעניין זה לגבי מחזיקים קיימים.

החוק מורה על הקמת תשתית טכנולוגית לאספקת שירותי מחשוב. אם יווכח שר האוצר, בתום 18 חודשים מיום תחילתו של החוק, כי אין חלופות טכנולוגיות מספקות והדבר דרוש לשם הגברת התחרות, יוכל השר לחייב בנק שחלקו בנכסים המאזניים עולה על 10% למכור ולתפעל שירותי מחשב או להשכיר מקרקעין המשמשים לצורך כך, בתנאים הקבועים בחוק.

הצעדים הכרוכים בחקיקה זו צפויים להגביר את רמת התחרות במערכת הבנקאית בישראל, הן באמצעות הגדלת כוח המיקוח של הצרכן והן באמצעות עידוד כניסת שחקנים חדשים. תוצאה כזו מהווה מחד איום תחרותי על קבוצת הבינלאומי, ומאידך טומנת בחובה הזדמנויות, בעיקר לבנק שאינו בעל היקף פעילות רחב. בכונת הבנק למצות את ההזדמנויות העסקיות הגלומות בהגברת התחרות בתחומים אלו.

שוק ההון

א. קופות גמל

משרד האוצר פרסם ביום 19 בדצמבר 2016 את טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה, מכירה והחזקה של ניירות ערך) (תיקון), התשע"ו-2016, אשר מתקנת טיוטות קודמות באותו נושא.

הטייטה קובעת כי משקיע מוסדי הנמנה על קבוצת משקיעים שלאחד מהם יש הסכם עם תאגיד למתן שירותי ניהול או תפעול ("מתפעל") רשאי לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות המתפעל או באמצעות צד קשור למתפעל ובלבד ששיעור עמלת הרכישה או המכירה לא יעלה על 20% מסך כל עמלות הרכישה או המכירה ששילם המשקיע המוסדי במהלך השנה. כמו כן, נקבעו תנאים שבהם משקיע מוסדי רשאי לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות צדדים קשורים למשקיע המוסדי. הטייטה מוסיפה דרישה להליך תחרותי, לפחות אחת לשלוש שנים, בקשר להחזקה של ניירות ערך וקובעת כי משקיע מוסדי שהתקשר בהסכם ישיר עם גלובל קסטודיאן (למעט בנק, בנק למשכנתאות או בנק חוץ שקיבלו רשיון מבנק ישראל) להחזקת ניירות ערך, יהיה פטור מהחובה לקיים הליך תחרותי לקבלת שירותי החזקה. לא ניתן עדיין להעריך את השלכות התקנות על הכנסות הבנק ממגזר זה.

ב. חוק ניירות ערך (תיקון מס' 63), התשע"ז-2017

ביום 6 באפריל 2017 פורסם חוק ניירות ערך (תיקון מס' 63) התשע"ז-2017 (להלן - "תיקון החוק"). תיקון החוק יכנס לתוקף שלושה חודשים ממועד פרסומו, למעט נושאים ספציפיים שנקבע להם תוקף מיוחד. מטרתו של תיקון החוק היא להסדיר שינוי מבנה הבעלות של הבורסה והמסלקות תוך הפרדת הבעלות בבורסה ובמסלקות מהחברות בהן והפיכתן לחברות למטרות רווח. לאחר השינוי המבני, הגישה למסחר ו/או לסליקה לא תהא עוד תלויה בקיומן של זכויות בעלות בבורסה ו/או במסלקות אלא תהא מבוססת על התקשרות חוזית בין הבורסה ו/או המסלקות לבין חברים פוטנציאליים.

להלן עיקרי תיקון החוק:

הסדרת הרישוי, ההחזקה ואופן ניהול הבורסה ו/או המסלקות לאחר השינוי.

חבר בורסה או תאגיד בנקאי לא יהיו רשאים להחזיק בבורסה יותר מ-5% או לקבל היתר שליטה בבורסה ובמסלקות לאחר שינוי מבנה הבעלות. בנוסף, נקבע כי התמורה ממכירת אמצעי שליטה על ידי חברי הבורסה הקיימים מעבר לחלקם היחסי בהון העצמי של הבורסה, בהתאם לדוחותיה הכספיים לשנת 2015, תועבר לבורסה על מנת שתשמש להפחתת עמלות והשקעה בתשתיות טכנולוגיות בלבד. בהתאם לתיקון החוק, על הבורסה להגיש לבית המשפט, בתוך ארבעה חודשים ממועד פרסומו של החוק, בקשה לאישור תכנית ההסדר. במקרה שהבורסה לא תגיש לבית המשפט בקשה במועד האמור או שהבקשה לא תאושר תוך חודשיים מהמועד שהוגשה, רשות ניירות ערך תהיה רשאית לפעול לאישור הסדר הקצאת זכויות בבית המשפט, בהתחשב בהצעת מומחה שימונה על ידה וההחלטות שנתקבלו במסגרת תכנית ההסדר. עם תום חמש שנים ממועד אישור תכנית ההסדר על ידי בית המשפט או עד מועד הנפקת מניות הבורסה לציבור ורישיון למסחר, ככל שיופקו, לפי המוקדם, חברי הבורסה הנוכחיים לא יהיו רשאים להחזיק אמצעי שליטה בבורסה בשיעור העולה על 5%. במהלך תקופה זו לא יקנו החזקות באמצעי השליטה, מעל השיעור המותר בחוק, זכויות כלשהן הצמודות להחזקות כאמור. בנוסף, נקבעו כללי ממשל תאגידי מיוחדים שיחולו על הבורסה, בהתאם להחזקות חברי הבורסה בבורסה. כמו כן, נקבעו חובות דיווח לועדת הכספים בנושאים שונים.

על רקע טיוטות קודמות של תיקון החוק וכשלב מקדמי, ביום 30 ביולי 2015 אישרה האסיפה הכללית של הבורסה הצעה לתכנית הסדר בין חברי הבורסה הנוכחיים, בינם לבין עצמם ובינם לבין הבורסה, לשם יישומו של שינוי מבנה הבורסה והפיכתה לחברה למטרות רווח, בעלת הון מניות מסוג אחד בלבד; זאת, בדרך של הקצאת מניות לחברי הבורסה הנוכחיים, על בסיס מודל כלכלי, תוך ביצוע מספר התאמות. על פי המתווה שאושר, חלקה של קבוצת הבנק יסתכם (לפני הקצאה לעובדים ונושאי משרה בבורסה) בכ-21.6%.

לאור השלמת הליכי החקיקה, על הבורסה להביא תכנית הסדר מפורטת לאישור חברי הבורסה במסגרת הליך לפי סעיף 350 לחוק החברות. ביום 11 במאי 2017 הוגשה עתירה לבג"צ על ידי חברי כנסת, המבקשת לבטל את התיקון לחוק בטענה שהינו בלתי חוקתי, נוכח פגיעותו בזכויות יסוד חוקתיות וביניהן זכות הקניין של הציבור. לטענתם, ביסודו של התיקון לחוק עומדת ההנחה השגויה שעוד קודם לתיקון היו לחברי הבורסה זכויות הנויות ברכושה ובכניסה. העתירה הוגשה נגד הכנסת, האוצר, בנק ישראל וחברי הבורסה ובכללם הבנק ואחרים.

ממשל תאגידי וחברות

טיוטה לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301 - דירקטוריון

ביום 7 בפברואר 2017 פרסם בנק ישראל טיוטה לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301. מטרת התיקון המוצע היא להגביר את אפקטיביות הדיונים בדירקטוריון ואת התאמת תמהיל הדירקטוריון לפעילות הבנק ובכך לסייע לדירקטוריון להתמקד בצורה טובה יותר בנושאים אסטרטגיים ובסיכונים מרכזיים. בין התיקונים מוצע להוסיף דרישה לקבוע מדיניות להקצבת כהונת יו"ר דירקטוריון; לקבוע תנאים נוספים לכשירות דירקטורים; להקטין את המספר המקסימלי של הדירקטוריון מ-15 ל-10; ולבטל את הצורך לאשרר כל החלטה של ועדת הדירקטוריון במליאה. מוצע כי התיקון יכנס לתוקף מייד, למעט השינויים בהרכב הדירקטוריון ובתנאי הכשירות הנדרשים, שיכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2019.

פעילות חוצת גבולות של לקוחות

חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 227), התשע"ו-2016

על מנת שניתן יהיה ליישם את ההסכם הבילטרלי בין ארה"ב לבין ישראל בנוגע ליישום ה-FATCA ("הסכם הפטקא") והסכמים לחילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים לצרכי מס (CRS - COMMON REPORTING STANDARD) שייחתמו בין הרשויות המוסמכות במדינת ישראל לבין הרשויות המוסמכות במדינות עמן נחתם הסכם לחילופי מידע, במתכונת שקבע ארגון ה-OECD, פורסם ביום 14 ביולי 2016 חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 227), התשע"ו-2016. החוק מטיל על מוסדות פיננסיים ישראלים מדווחים חובה לאסוף ולהעביר מידע, כהגדרתו בחוק, הכל כפי שיקבע בתקנות שר האוצר לעניין זה. בהתאם לחוק, ניתן יהיה להטיל על מוסדות פיננסיים ישראלים מדווחים עיצום כספי בגין אי זיהוי פרטים או בשל פגם בהעברתם, וזאת מבלי לגרוע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה כאמור המהווה עבירה.

תקנות מס הכנסה (יישום הסכם פטקא), התשע"ו-2016

התקנות, אשר פורסמו ביום 4 באוגוסט 2016, קובעות את החובות המוטלות על מוסדות פיננסיים לצורך יישום הסכם הפטקא, ומסדירות את התהליכים השונים שעל מוסדות פיננסיים לבצע לשם בדיקת נאותות לחשבונות פיננסיים לצורך זיהוי בעלי החשבון וסיווגם כחשבונות שיש לדווח עליהם במסגרת הסכם זה. כן כוללות התקנות חובת מתן הודעה ללקוח בדבר העברת מידע למנהל רשות המסים, חובת דיווח וניכוי המוטלות על המוסדות הפיננסיים שאינם משתתפים ביישום הסכם הפטקא, והוראת מעבר לעניין תנאי ההכרה ביישום כמוסד ציבורי על ידי מוסד פיננסי ישראל מדווח.

חוזר בנק ישראל בעניין ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (cross border)

בהתאם לחוזר, אשר פורסם ביום 16 במרס 2015, לאור התגברות הסיכונים הכרוכים בפעילות מול תושבי חוץ, על תאגיד בנקאי לבחון ולעדכן את מדיניותו, את נהליו ואת הבקורות ביחס לפעילות מול תושבי חוץ. עוד נקבע בחוזר, כי סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח שאינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן שנדרש ליישום מדיניותו ונהליו של התאגיד בעניין סיכון cross border וסירוב להעניק שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת חקיקה זרה החלה על הלקוח, יחשבו כ"סירוב סביר" לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א-1981.

הבנק ער לסיכונים בפעילות תושבי חוץ ולהתחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס בחו"ל, ובכלל זה לסיכונים בגין העלמות מס אפשריות של לקוחות שהם נישומי מס בארה"ב. לבנק מדיניות ייעודית קבוצתית בעניין זה ודרכי התמודדות עם הסיכונים בפעילות מול תושבי חוץ במסגרת נהליו השונים, לצד היערכותו ליישום הוראות ה-FATCA כנדרש.

איסור הלבנת הון וציות לחוקי המס בישראל

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411 בעניין ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

מטרת ההוראה, אשר פורסמה ביום 6 במרס 2017, היא להרחיב ולערוך מחדש את הוראת ניהול בנקאי תקין 411 כהוראת ניהול סיכונים, וכן לקבוע צעדים אופרטיביים להפחתת הסיכונים.

במסגרת התיקונים נוסף פרק בעניין הערכת סיכונים, הקובע כי על הבנק לבצע הערכת סיכונים מקיפה לזיהוי וניתוח סיכונים הלבנת הון ומימון טרור אשר תהווה את התשתית ליישום גישה מבוססת סיכון ותסייע, בין השאר, בהקצאה הולמת של משאבים להפחתת הסיכונים שזוהו.

כמו כן, נוסף פרק העוסק בהפחתת סיכונים הקובע כי המדיניות והנהלים, הצעדים והבקורות להפחתת הסיכון יהיו עקביים עם הערכת הסיכון של התאגיד הבנקאי.

ההוראה תיכנס לתוקפה ביום 1 בינואר 2018.

התיקון להוראה מחייב את הבנק לשינוי היערכות הנהלית והמיכונית בניהול סיכונים איסור הלבנת הון.

הליכים משפטיים

באור 9 לדוחות הכספיים מתוארות תביעות מהותיות אשר תלויות ועומדות נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו.

דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

להלן הדירוג של הבנק על ידי חברות דירוג בישראל וחברת דירוג בינלאומית:

- חברת S&P מעלות דירגה את הבנק בדירוג iAA+Stable, את כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג iAA ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג iA+.
- חברת "מידרוג" דירגה את האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק בדירוג Aa3.il אופק יציב, את פקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג P-1.il, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק בדירוג Aa1.il אופק יציב, ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג Aa2.il אופק יציב.
- חברת הדירוג הבינלאומית Moody's מדרגת את הבנק כדלקמן: פקדונות מט"ח ומטבע מקומי לטווח ארוך וקצר, A3/Prime-2. תחזית הדירוג הינה יציב.

מדיניות תגמול לעובדים

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין A301 "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי" (להלן - "ההוראה"), בחודש אפריל 2017 אישר הבנק, בחלוף כשלוש שנים ממועד אישורה הקודם, מדיניות תגמול מעודכנת לכלל עובדי הבנק, לרבות עובדים מרכזיים, וכן עקרונות למדיניות תגמול קבוצתית, כאשר מדיניות התגמול לנושאי המשרה כפי שאושרה על ידי אסיפת בעלי המניות של הבנק ביום 23 בפברואר 2017 מהווה חלק ממנה. במסגרת מדיניות התגמול לעובדים עודכנו ההוראות בקשר לתגמול עובדים ועובדים מרכזיים, לרבות בהתאם לתיקונים שחלו בהוראה ממועד פרסומה לראשונה וכן עודכנו הוראות בדבר חלוקת האחריות בין הגורמים הרלוונטיים בבנק העוסקים במנגנון התגמול. כמו כן, במסגרת מדיניות התגמול הקבוצתית עודכנו העקרונות בדבר תגמול קבוע ותגמול משתנה של נושאי משרה בתאגידים נשלטים, לרבות בשים לב לעקרונות שנקבעו במדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק.

מעורבות ותרומה לקהילה

"נקודת מפנה", הפרוייקט החברתי - קהילתי של הבנק, בשיתוף עם ארגון מתן - משקיעים בקהילה, פועל מזה 9 שנים. בשנותיה הראשונות התמקדה התוכנית בבני נוער בסיכון שנפלטו ממסגרות שונות במטרה לתת לבני נוער אלו את האפשרות לשנות כיוון ולחיות חיים נורמטיביים בחברה הישראלית. במסגרת התוכנית בני הנוער שולבו במיזמים עסקיים ובתוכניות שונות המשלבות לימודים עם עבודה וטיפוח יזמות עסקית בעזרת פיתוח כישורים ומיומנויות.

בשנת 2017 ובדומה לשנים קודמות ממשיך הבנק תוכניות אלו שמטרתן קידום ה-"Wellness" - איכות חיים ואורח חיים בריא בקהילה, בדגש על ילדים ונוער בסיכון, תוך התמקדות בכלים של ספורט, איכות חיים ואורח חיים בריא.

כמו כן, נערכות פעילויות נוספות של התנדבות וסיוע לאוכלוסיות חלשות כדוגמת אריזת סלי מזון לקראת החגים.

הבנק מעודד ותומך במתנדבים מעובדי הבנק המעוניינים לקחת חלק בפרוייקט ולתרום מזמנם, ניסיונם ומומחיותם לטובת בני הנוער. בנוסף לפרוייקטים אלו תורמים הבנק וחברות הבנות שלו לעמותות וארגונים שונים.

התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

התפתחויות ריאליות

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שפורסמו בתחילת שנת 2017 ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח גם בתחילת שנת 2017. על פי הממצאים הראשונים של סקר החברות, מדד מנהלי הרכש בתעשייה מצביע כבר חודשים אחדים על התרחבות והמדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל עלה בחודשיים הראשונים של שנת 2017 ב-0.6%. על פי האומדן שפורסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס") במהלך חודש אפריל 2017, במחצית השניה של שנת 2016 צמח המשק ב-5.1% במונחים שנתיים, לאחר עלייה של 3.9% במחצית הראשונה של שנת 2016. הגידול בתוצר במחצית השניה של שנת 2016 משקף עליות בסעיפי ההוצאה לצריכה פרטית ולצריכה ציבורית, עלייה בהשקעות בנכסים קבועים וכן עלייה בייצוא סחורות ושירותים. כמו כן, נרשמה עלייה גם ביבוא סחורות ושירותים. חטיבת המחקר של בנק ישראל הורידה בחודש אפריל 2017 את תחזית צמיחת התוצר לשנת 2017 ל-2.8%, לעומת 3.2% בתחזית הקודמת. כמו כן הועלתה תחזית הצמיחה לשנת 2018 ל-3.3%, לעומת 3.1% בתחזית הקודמת. על פי תחזית קרן המטבע העולמית מחודש אפריל 2017, הצמיחה בישראל לשנת 2017 צפויה לעמוד על 2.9% ואילו התחזית לשנת 2018 על 3.0%.

תקציב המדינה

על פי אומדן ראשון של משרד האוצר, ברבעון הראשון של שנת 2017 נמדד גירעון בסך 2.4 מיליארד ש"ח בפעילות התקציבית של הממשלה, בהשוואה לעודף בסך 0.9 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון המתוכנן לשנת 2017 עומד על 36.6 מיליארד ש"ח שהם 2.9% מהתמ"ג. ב-12 החודשים האחרונים (אפריל 2016-מרס 2017) עמד הגירעון בתקציב המדינה על 2.3% מהתמ"ג בלבד. הוצאות המשרדים האזרחיים עלו ב-7.3% והוצאות מערכת הביטחון עלו ב-26.5%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. גביית המסים בחודשים ינואר-מרס 2017 הסתכמה בכ-76.2 מיליארד ש"ח, עלייה נומינלית של 5.0% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. במהלך חודש אפריל 2017, אישרה חברת הדירוג Fitch את תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל על החוב במטבע חוץ, ברמה של A+.

אינפלציה

סביבת האינפלציה במשק ממשיכה להיות נמוכה באופן יחסי וזאת לאחר שמדד המחירים לצרכן עלה בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 ב-0.1% (מדד בגין). המדד "הידוע" ירד בשיעור של 0.2%. עיקר העלייה נרשמה בסעיפי ירקות ופירות - 3.7% ותחזוקת הדירה - 1.4%. עיקר הירידה נרשמה בסעיפי הלבשה והנעלה - 9.8%. חטיבת המחקר של בנק ישראל העריכה בחודש אפריל 2017, כי בשנת 2017 האינפלציה תעמוד על 0.8%, מעט מתחת לגבול יעד יציבות המחירים של הממשלה (3% - 1%) וכי בשנת 2018 תעמוד האינפלציה על 1.5%, בתוך יעד יציבות המחירים של הממשלה. נכון לחודש מרס 2017, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים הבאים עומדות על שיעור שלילי של 0.1%.

שוק הדיור

נרשמה התמתנות בעליות מחירי הדירות. על פי אומדן מדד מחירי הדירות של הלמ"ס, שפורסם בחודש אפריל 2017, נרשמה עלייה של כ-0.1% במחירי הדירות בחודשים ינואר-פברואר 2017, בהשוואה לחודשים דצמבר 2016-ינואר 2017. מחירי העסקאות בחודשים דצמבר 2016-ינואר 2017 עלו ב-6.2%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד. בשנת 2016 הוחל בבנייתן של כ-52,400 דירות, בדומה לשנת 2015 ונסתיימה בנייתן של כ-45,400 דירות, עלייה של 4% לעומת שנת 2015. בחודשים דצמבר 2016-פברואר 2017 נמכרו כ-7,190 דירות חדשות, עלייה של כ-13.2%, בהשוואה למספר הדירות שנמכרו בחודשים ספטמבר-נובמבר 2016.

שוק העבודה

נתוני האבטלה ממשיכים להיות חיוביים ויציבים. שיעור האבטלה בחודש פברואר 2017 (בקרוב גילאי 15 ומעלה) נותר על 4.3%, בדומה לחודש ינואר 2017. בקרב גילאי העבודה העיקריים (גילאי 25-64) שיעור הבלתי מועסקים עמד בחודש פברואר על 3.7%, בדומה לחודש ינואר 2017.

שער החליפין

ברבעון הראשון של שנת 2017, ירד שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של 5.5%. שער החליפין של השקל מול האירו ירד בשיעור של 4.0%. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 רכש בנק ישראל כ-3 מיליארד דולר (מזה כ-0.3 מיליארד דולר בגין רכישות שנועדו לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין). בחודש נובמבר 2016 הודיע בנק ישראל שבמסגרת תכנית זו, ירכוש הבנק 1.5 מיליארד דולר בשנת 2017.

רבעון ראשון 2016	שיעור השינוי		שער החליפין ליום			דולר
	רבעון ראשון 2017	רבעון ראשון 2017	31.3.16	31.12.16	31.3.17	
	(3.5%)	(5.5%)	3.77	3.85	3.63	אירו
	0.9%	(4.0%)	4.29	4.04	3.88	

רבית בנק ישראל

מאז חודש פברואר 2015, בו החליטה הוועדה המוניתרית של בנק ישראל על הפחתת שיעור הרבית לחודש מרס, לרמה של 0.1%, ישנה יציבות ברבית המוניתרית במשק. הוועדה העריכה אז כי המדיניות המוניתרית תיוותר מרחיבה כל עוד הדבר יידרש, כדי לבסס את סביבת האינפלציה בתוך תחום היעד.

חטיבת המחקר של בנק ישראל העריכה בחודש אפריל 2017, כי הרבית צפויה להיוותר ברמתה הנוכחית עד הרבעון הראשון של שנת 2018 וצפויה לעלות ברבעון השני של שנת 2018 לשיעור של 0.25%, על רקע הצפי שהאינפלציה תעלה בהדרגה והתוצר יצמח בקצב של כ-0.3%. בנק ישראל צופה העלאת רבית נוספת ברבעון הרביעי של שנת 2018 לרמה של 0.5%.

הסביבה הגלובלית

סקירת קרן המטבע העולמית מחודש אפריל 2017 מצביעה על המשך צמיחה מתונה במשק העולמי, תוך שיפור קל בשיעור הצמיחה. תחזית הצמיחה לשנת 2017 עומדת על 3.5% ואילו התחזית לשנת 2018 עומדת על 3.6%. תחזית הצמיחה של ארה"ב לשנת 2017 הינה 2.3% ואילו התחזית לשנת 2018 הינה 2.0%. תחזית הצמיחה של המדינות המפותחות לשנת 2017 הינה 2.0% ואילו התחזית לשנת 2018 הינה 2.0%. להערכת קרן המטבע, הפעילות הכלכלית הגלובלית משתפרת תוך התאוששות מחזורית בהשקעות, בייצור, במסחר והביקוש העולמי וכן קיים צפי לעלויות בשוק ההון.

תמונת הפעילות הכלכלית העולמית העולה מהאינדיקטורים האחרונים היא חיובית ברובה, אם כי ממשיכה לשרור אי-ודאות לגבי התהליכים הפוליטיים והשלכותיהם הכלכליות. תחזיות הצמיחה בחלק מהמשקים המפותחים עודכנו קלות כלפי מעלה, חל שיפור בקצב הצמיחה של הסחר העולמי, ומדדי הסנטימנט הצרכני מוסיפים להציג רמות גבוהות. בארה"ב התפרסמו נתונים חיוביים לגבי שוק התעסוקה, הצריכה הפרטית, מגזר הייצור וענף הנדל"ן, ומדדי הליבה לאינפלציה מצויים בסביבת היעד. Fed העלה את הרבית והיא צפויה לעלות שוב במהלך השנה. גם באירופה התקבלו נתונים חיוביים על התעסוקה, הייצור, המכירות והציפיות לפעילות העתידית, אך אינפלציית הליבה עדיין נמוכה יחסית ונמשכת המדיניות המוניתרית המרחיבה.

מדדי מנהלי הרכש בשווקים המתעוררים הצביעו על אופטימיות לגבי התפתחות הפעילות הכלכלית, אם כי תחזיות הצמיחה של חלקם הופחתו. בסין, נתוני הפעילות הכלכלית שפורסמו הצביעו על יציבות בצמיחה. מחירי האנרגיה העולמיים ירדו בחודש אפריל 2017, על רקע הגידול בהיצע, בניגוד למגמת העלייה שנרשמה בשנה האחרונה שנסתיימה בחודש זה.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 ירדו מדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 125 ירד בכ-2.6% ומדד ת"א 35 ירד בכ-5.0%. מדד האג"ח הכללי עלה בשיעור של 0.6%.

במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה התאוששות. במחזורי המסחר היומיים הממוצעים של מניות ת"א 35 נרשמה עלייה של כ-19.3% ואילו במניות ת"א 125 נרשמה עלייה של 24.0%. מנגד, במחזורי המסחר של האג"ח נמשכה מגמת החולשה, כאשר נרשמה ירידה של 8.1%.

מחזורי מסחר יומיים ממוצעים		שיעור השינוי		מדד ת"א 35*
במיליוני ש"ח		ב-%		
ינואר - מרס 2016	ינואר - מרס 2017	ינואר - מרס 2016	ינואר - מרס 2017	מדד ת"א 125*
722	861	(5.1%)	(5.0%)	מדד אג"ח כללי
924	1,146	(4.9%)	(2.4%)	
4,298	3,948	1.3%	0.6%	

* החל מיום 9 בפברואר 2017 חל שינוי בשמות המדדים - מדד ת"א 25 הפך לת"א 35 ומדד ת"א 100 הפך לת"א 125.

בסך גיוסי ההון (מניות ואג"ח), במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 חלה עלייה של כ-8%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נרשם בגין עלייה בגיוסי האג"ח הקונצרני.

שיעור השינוי	היקף גיוסי ההון		
	ינואר - מרס 2016	ינואר - מרס 2017	
			במיליוני ש"ח
(38.5%)	2,546	1,566	מניות והמירים
(0.8%)	13,984	13,872	אג"ח ממשלתי
21.3%	19,912	24,161	אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
8.7%	36,442	39,599	סך הכל

מדד ה-S&P-500 עלה בכ-5.5% במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017. באירופה, עלה מדד היורוסטוקס-600 בכ-5.5% ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) עלה בכ-11.1%.

נספח

167

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2016			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2017			
שיעור הכנסה	הכנסות רבית	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הכנסה	הכנסות רבית	יתרה ממוצעת (1)	
ב-%		במיליוני ש"ח	ב-%		במיליוני ש"ח	
						נכסים נושאי רבית
						אשראי לציבור(2) (5)
3.04	515	68,525	3.38	599	71,838	- בישראל
2.22	2	364	-	-	-	- מחוץ לישראל
3.04	517	68,889	3.38	599	71,838	סך הכל
-	-	646	-	-	641	אשראי לממשלה
-	-	646	-	-	641	- בישראל
						סך הכל
						פקדונות בבנקים
0.22	2	3,713	0.35	3	3,461	- בישראל
-	-	342	-	-	358	- מחוץ לישראל
0.20	2	4,055	0.31	3	3,819	סך הכל
						פקדונות בבנקים מרכזיים
0.10	6	22,698	0.10	5	21,507	- בישראל
0.10	6	22,698	0.10	5	21,507	סך הכל
-	-	499	-	-	449	ניירות ערך שנשאלו
-	-	499	-	-	449	- בישראל
						סך הכל
						אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה(3)
0.54	20	14,889	0.80	29	14,628	- בישראל
-	-	112	-	-	80	- מחוץ לישראל
0.53	20	15,001	0.79	29	14,708	סך הכל
						אגרות חוב למסחר
0.44	1	901	0.88	2	917	- בישראל
-	-	1	-	-	-	- מחוץ לישראל
0.44	1	902	0.88	2	917	סך הכל
						נכסים אחרים
7.92	1	52	-	-	33	- בישראל
7.92	1	52	-	-	33	סך הכל
						נכסים המוחזקים למכירה
-	-	-	3.02	2	268	- מחוץ לישראל
-	-	-	3.02	2	268	סך הכל
1.95	547	112,742	2.26	640	114,180	סך כל הנכסים נושאי רבית
		3,050			2,391	חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית
		11,356			10,997	נכסים אחרים שאינם נושאים רבית(4)
		127,148			127,568	סך כל הנכסים
0.98	2	819	1.14	2	706	סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2016			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2017		
שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח	שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח
%-ב			%-ב		
-	-	6,937	-	-	5,736
0.10	15	59,183	0.30	43	56,545
0.09	15	66,120	0.28	43	62,281
1.54	1	261	1.38	1	291
1.54	1	261	1.38	1	291
0.35	1	1,147	0.20	1	2,050
0.35	1	1,147	0.20	1	2,050
0.21	3	5,801	2.28	32	5,662
0.21	3	5,801	2.28	32	5,662
2.18	1	185	1.51	1	267
2.18	1	185	1.51	1	267
0.11	21	73,514	0.44	78	70,551
		39,611			43,441
		3,050			2,391
		3,263			3,201
		119,438			119,584
		7,710			7,984
		127,148			127,568
1.84			1.82		
1.89	524	111,923	1.99	560	113,474
0.98	2	819	1.14	2	706
1.88	526	112,742	1.98	562	114,180
-	-	-	-	-	-

התחייבויות נושאות רבית	
פקדונות הציבור	
- בישראל	
לפי דרישה	
לזמן קצוב	
סך הכל	
פקדונות הממשלה	
- בישראל	
סך הכל	
פקדונות מבנקים	
- בישראל	
סך הכל	
אגרות חוב	
- בישראל	
סך הכל	
התחייבויות אחרות	
- בישראל	
סך הכל	
סך כל ההתחייבויות נושאות רבית	
פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית	
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית	
התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית ⁽⁶⁾	
סך כל ההתחייבויות	
סך כל האמצעים ההוניים	
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים	
פער הרבית	
תשואה נטו על נכסים נושאים רבית⁽⁷⁾	
- בישראל	
- מחוץ לישראל	
סך הכל	
סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל	

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ג. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי רבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2016			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2017			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (1)	
ב-%		במיליוני ש"ח	ב-%		במיליוני ש"ח	
2.44	506	83,811	2.35	518	89,069	מטבע ישראלי לא צמוד
(0.15)	(18)	48,676	(0.18)	(23)	51,012	סך נכסים נושאי רבית
2.29			2.17			סך התחייבויות נושאות רבית
						פער הרבית
(0.54)	(17)	12,682	2.20	66	12,117	מטבע ישראלי צמוד למדד
0.48	14	11,647	(1.52)	(41)	10,858	סך נכסים נושאי רבית
(0.06)			0.68			סך התחייבויות נושאות רבית
						פער הרבית
1.46	56	15,430	1.77	54	12,288	מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
(0.52)	(17)	13,191	(0.65)	(14)	8,681	סך נכסים נושאי רבית
0.94			1.12			סך התחייבויות נושאות רבית
						פער הרבית
1.96	545	111,923	2.27	638	113,474	סך פעילות בישראל
(0.11)	(21)	73,514	(0.44)	(78)	70,551	סך נכסים נושאי רבית
1.85			1.83			סך התחייבויות נושאות רבית
						פער הרבית

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ד. ניתוח השינויים בהכנסות רבית ובהוצאות רבית

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2017 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד					
גידול (קיטון) בגלל שינוי					
שינויים נטו	מחיר	כמות			
במיליוני ש"ח					
			נכסים נושאי רבית		
			אשראי לציבור		
			- בישראל		
			- מחוץ לישראל		
			סך הכל		
			נכסים נושאי רבית אחרים		
			- בישראל		
			- מחוץ לישראל		
			סך הכל		
			סך כל הכנסות הרבית		
			התחייבויות נושאות רבית		
			פקדונות הציבור		
			- בישראל		
			לפי דרישה		
			לזמן קצוב		
			סך הכל		
			התחייבויות נושאות רבית אחרות		
			- בישראל		
			סך הכל		
			סך כל הוצאות הרבית		
			סך כל הכנסות הרבית פחות הוצאות הרבית		
84	56	28			
(2)	(1)	(1)			
82	55	27			
9	11	(2)			
2	1	1			
11	12	(1)			
93	67	26			
-	-	-			
28	30	(2)			
28	30	(2)			
29	25	4			
29	25	4			
57	55	2			
36	12	24			

- (1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר שקלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נכתה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2017 בסך של 9 מיליון ש"ח (לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2016 נכתה יתרה בסך של 43 מיליון ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (5) עמלות בסך של 32 מיליון ש"ח ו-26 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות רבית לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2017 ו-31 במרס 2016, בהתאמה.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים.
- (7) תשואה נטו - הכנסות רבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הרבית.
- (8) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר בתקופה המדווחת בשינוי בכמות בין התקופות להשוואה. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות בתקופה הקודמת בשינוי במחיר בין התקופות להשוואה.

<p>ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח, כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.</p>	<p>ABC</p>
<p>EAD - Exposure At Default - החשיפה בעת הכשל - היקף חשיפתו או חשיפתו בעת כשל לסיכון אשראי של צד נגדי.</p>	
<p>FATCA - Foreign Account Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.</p>	
<p>LDC - Less Developed Country - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.</p>	
<p>LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).</p>	
<p>Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.</p>	
<p>LGD - Loss Given Default - שיעור ההפסד בהינתן כשל - אחוז ההפסד מהחשיפה הכללית כאשר צד נגדי כשל.</p>	
<p>CDS - Credit Default Swap - מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.</p>	
<p>CLS - Continuous Linked Settlement - הוא בנק לסליקת עסקאות במטבע חוץ של שני צדדים המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכוי סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטרלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.</p>	
<p>Dodd-Frank - תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטרו והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.</p>	
<p>EMIR - European Market Infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.</p>	
<p>FHLMC - Freddie Mac - סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור. (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).</p>	
<p>FNMA - Fannie Mae - חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).</p>	
<p>GNMA - Ginnie Mae - חברה פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).</p>	
<p>Var - Value at Risk - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוי השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשות של סיכוי השוק בפעילויות שונות.</p>	
<p>איגוח - פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייס חוב על ידי הנפקת אגרות חוב המגובות על ידי מצרף של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגוח מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגוח יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).</p>	<p>א</p>
<p>אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) - אגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הרבית והקרן מתבססים על תזרימים מזומנים הנובע מפירעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.</p>	
<p>אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) - אגרות חוב שתשלומי הרבית והקרן בגינם מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.</p>	
<p>אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים.</p>	

אירוע קיברנטי (סייבר) - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.

ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשיקהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010.

אשראי on call - אשראי שניתן למספר ימים ונפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.

ב **באזל 2/ באזל 3** - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.

ג **גידור** - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.

ה **הון עצמי רובד 1** - הון על בסיס מתמשך - going concern capital.

הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי הון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.

הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).

הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך ההלבנה "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית.

הלואה לדיור - הלואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק:

1. ההלואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ;
2. ההלואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח;
3. ההלואה ניתנה במשכון דירת מגורים;
4. ההלואה מיועדת למימון פירעון מוקדם של הלואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2.

הלואות בלון/בולט - הלואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הרבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה. לעיתים גם הרבית משולמת בסוף התקופה.

הלמ"ס - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם.

הסכמי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכונים האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהווה בשיעור הרבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפגום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה ועל ידי יחידות ניהול סיכונים האשראי בחטיבה לניהול סיכונים, באמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם.

ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ-מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).

חבות/חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של הנהלה. צורך כזה יתכן שיווצר נוכח שיקולים הקשורים בהפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באינתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפירעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.

חברת דירוג - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידם. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדורג".

חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש.

חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.

חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאי החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.

חובת נזילות - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נזילים בהתאם להוראות הנזילות.

חוזה SWAP - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.

חוזה אקדמה (FORWARD) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צורכי הלקוח.

חוזה עתידי (FUTURE) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה עתידי זה הוא חוזה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.

חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT).

חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חשבונות חוזיים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.

יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.

יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצוני ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.

יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.

נושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה.

כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה PD (Probability of Default) - מונח המתאר את הסבירות הפיננסית לכשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה. המונח מספק הערכה של הסבירות שלוה לא יוכל לעמוד בהתחייבויות שלו.

כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.

ל	<p>לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לוויים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".</p>
מ	<p>מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרות הבנק באמצעות קביעת הרבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.</p>
	<p>מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.</p>
	<p>מס"ב - מרכז הסליקה הבנקאי בע"מ - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חיובים וזיכויים אלקטרוניים.</p>
	<p>מערכת זה"ב RTGS - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לבין גורמים עסקיים נוספים.</p>
	<p>מק"מ- מלווה קצר מועד - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק בכיוון לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא רבית.</p>
	<p>משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הרבית של האיגרת.</p>
נ	<p>נגזר אשראי - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.</p>
	<p>נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייעדת אותו כמגדר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר ואופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיזוז החשיפה לסיכונים בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר.</p>
	<p>ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר.</p> <p>ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי סו ו-ASK, הפרשים בין מחירי retail-I wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.</p>
ס	<p>סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.</p>
	<p>סיכון אשראי חוץ-מאזני - כפי שחושב לצורך המגבלה על חבות של לווה, כמוגדר להלן:</p>
	<p>סך כל הסכומים האלה:</p>
	<p>1. ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת.</p>
	<p>2. עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה:</p>
	<p>10% מיתרת עסקה עתידית.</p>
	<p>א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה:</p>
	<p>(1) עסקה מסוג Future IX Forward, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות; אלא אם כן קיימת עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזז כנגד העסקה הראשונה במועד פירעונה;</p>
	<p>(2) עסקת חליפין ברבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער;</p>
	<p>(3) הסכם מסוג Future rate agreement IX Forward rate agreement.</p>
	<p>(4) רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט:</p>
	<p>עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימושו וקיימות דרישות להתאמה יומית של ה"מרג'ין";</p>
	<p>יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א)1 לעיל, אשר תקוזז במועד פירעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.</p>
	<p>סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלקת מעו"ף, בגין סכום הבטוחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלקת מעו"ף.</p>

3. התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת בטחונות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.

4. האמור לעיל כפוף להוראות האלה:

א. אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפירעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום.

ב. התחייבות למתן אשראי לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש.

ג. התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה, כי תמומש רק אם לא תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווים בהתאמה, לא תיחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות אם תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווים בהתאמה, באותו סכום.

סיכון אשראי מאזני - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.

סיכון משפטי - סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

סיכון נזילות - סיכון שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקידים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.

סיכון רבית - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הרבית במטבעות השונים.

סיכון שוק - סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוזי מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי רבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).

סיכון תפעולי - הסיכון שליקויים במערכת או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה.

סליקה - תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות.

ע

ערבויות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:

1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שעבר למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;

2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;

3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק.

4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.

ערבות בנקאית - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.

ערבות חוק מכר - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.

פ

פח"ק - פקדון חוזר קרדיטורי - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם:

1. אסור כי החשבון יימצא ביתרת חובה.

2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה.

3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי.

4. הפקדון אינו צמוד.

פקדון קצר מועד (פק"מ) - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא רבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים ברבית בנק ישראל.

פקדונות לזמן קצוב - פקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.

פקדונות לפי דרישה - פקדון שאינו פקדון לזמן קצוב.

ק **קבוצת לווים** - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.

קונסורציום - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.

קן נאמנות - קן המנהלת על ידי גוף שהוא הנאמן שלה - כגון בנק, חברת ביטוח, או חברה להשקעות בניירות ערך - על פי הסכם נאמנות שאישרה הרשות לניירות ערך, ולאחר פנייה לציבור באמצעות תשקיף. קן נאמנות מאפשרת למשקיעים לפזר השקעות על ידי השקעה בסל מגוון של ניירות ערך.

רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.

רביית בנק ישראל - רביית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים.

רביית פריים - רביית הנקבעת בכל בנק על בסיס רביית בנק ישראל.

שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:

רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;

רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;

רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש טכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.

שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון הינו המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון הלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.

שיעור התשואה הפנימי (שת"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.

שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.

שירותים בנקאיים אוטומטיים - חברה בע"מ שהוקמה בשנת 1978 על ידי חמשת הבנקים הגדולים בישראל כדי לנהל עסק של מתן שירותים למוסדות פיננסיים שונים (בנקים, מוסדות כספיים, חברות לכרטיסי אשראי, קופות גמל וכד'). חברה שב"א פועלת בארבעה תחומים עיקריים:

(1) ניהול רשת התקשורת בין מסופי כרטיסי האשראי שבבתי העסק להלן (POS) לחברות לכרטיסי אשראי.

(2) ניהול רשת הכספומטים שאינם מוצבים בסניפי הבנק.

(3) ניהול רשת התקשורת של הכספומטים המוצבים בבנקים.

(4) מתן שירותי תקשורת לחברות לכרטיסי אשראי מול מס"ב ולתאגידים הבנקאיים המשתתפים במכרזים המוניטריים מול בנק ישראל.

תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review Process) - התהליך נועד להבטיח, כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים.

תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.

תעודת סל - נייר ערך המקנה למחזיק בו תשואה על פי מדד כלשהו. מנפיק התעודה מבטיח לקונה להחזיר לו את כספו בתום תקופה מסוימת בתוספת שיעור העלייה של המדד שהתעודה צמודה אליו.

תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קן ורביית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של רביית שנתית אפקטיבית.

אינדקס

46	מימון ממונף	מ
97	מינוף	
161	מיסוי	
132	מסגרות אשראי	
57	מפקידים גדולים	
102,56	נגזרים	נ
98,57	נדילות	
81,18	ניירות ערך	
33	ניתוח תרחישי קיצון	
94,22	נכסי סיכון	
15	נכסים בלתי מוחשיים	
117,85,34	סיכון אשראי	ס
57	סיכון נדילות	
47	סיכון רבית	
47	סיכון שוק	
57,10	סיכונים אחרים	
14	עמלות	ע
36	ענפי משק	
151	עסקאות עם צדדים קשורים	
47	ערך בסיכון (VAR)	
57,21	פקדונות הציבור	פ
89	פנסיה	
8	רווח למניה	ר
136	שווי הוגן	ש
32	תיאבון לסיכון	ת
81	תיק למסחר	
13	תשואה להון	

58	אומדנים חשבונאיים קריטיים	א
10	אסטרטגיה עסקית	
89	אקטואריה	
93,22	באזל	ב
58	בקרות	
102,80,78,64,56	גידור	ג
63	דוח רווח והפסד	ד
64	דוח על הרווח הכולל	
66	דוח על השינויים בהון	
67	דוח תזרים מזומנים	
62	דוח רואי החשבון המבקרים	
24	דיבידנדים ומדיניות חלוקת רווח	
93,22	הון והלימות הון	ה
66	הון מניות	
94,22	הון עצמי רובד 1	
95,23,22	הון רובד 2	
161	הלבנת הון	
131,117,85,43,36	הלוואות לדיור	
126,85	הסדרי חוב וארגון מחדש של חובות בעייתיים	
15	הפרשה למסים על הרווח	
122	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	
159	ועדת שטרם	ו
119,85,34	חובות בעייתיים	ח
119,85,34	חובות פגומים	
94,22	יחסי הון	י
93,22	יעד הון	
18	לווים גדולים	ל
110,29,25,7	לקוחות עסקיים	
110,28,25,7	לקוחות קמעונאיים	
65	מאזן	מ
110,25	מגזרי פעילות	
163	מדד המחירים לצרכן	
41	מדינות זרות	
69	מדיניות חשבונאית	
32	מדיניות ניהול סיכונים	
81,40	מוסדות פיננסים זרים	
67	מזומנים ושווי מזומנים	
89	מחויבות בגין הטבות פרישה	